समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

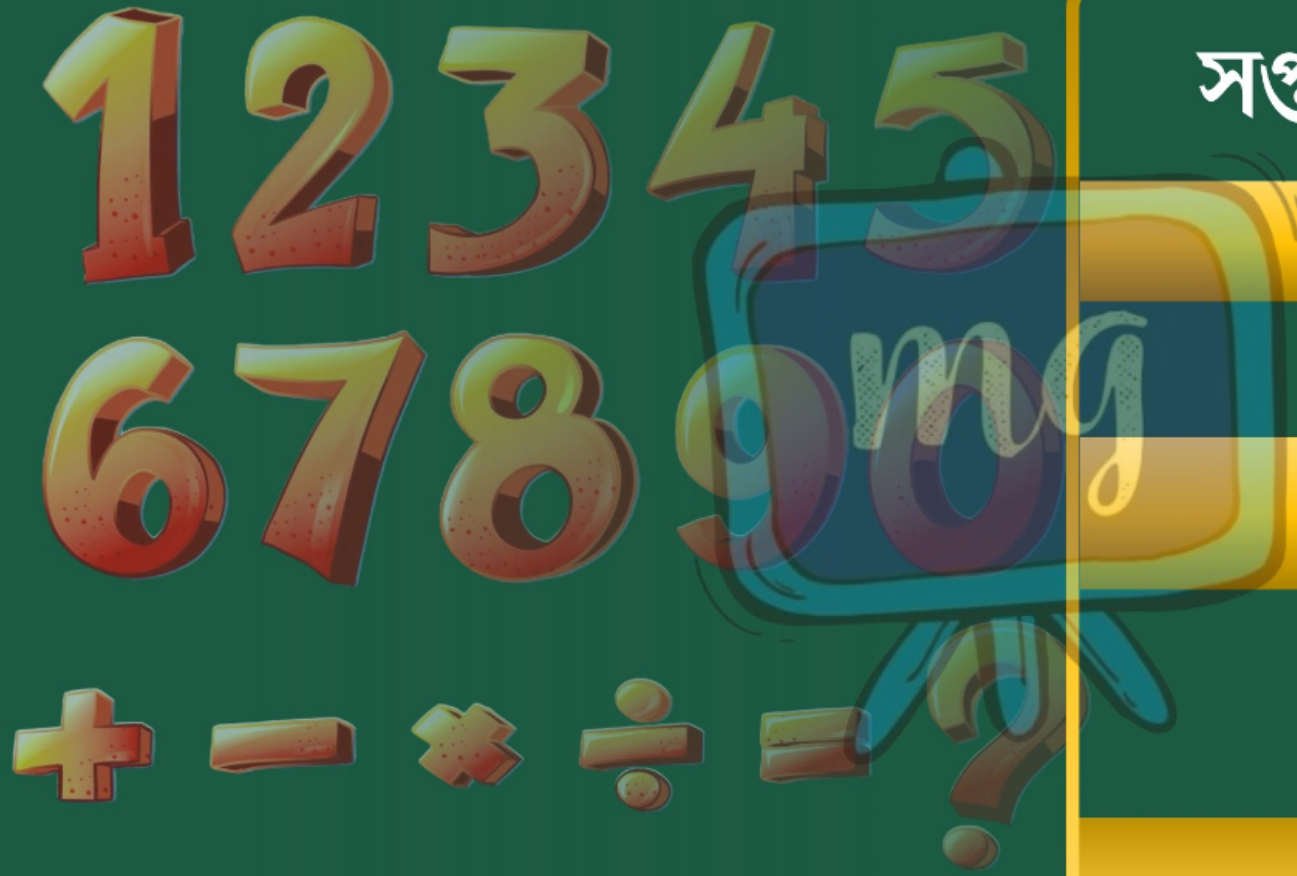

সপ্তম শ্রেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ১

অখণ্ড সংখ্যা

অংশ – ১১

অনুশীলনী ১.৩

ওজশ্রী শইকীয়া

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. শ্ৰেণী পৰীক্ষা এটাত 20 টা প্ৰশ্ন দিয়া হৈছে। প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে 5 নম্বৰ আৰু প্ৰতিটো ভুল উত্তৰৰ বাবে (– 2) নম্বৰ দিয়া হৈছে।

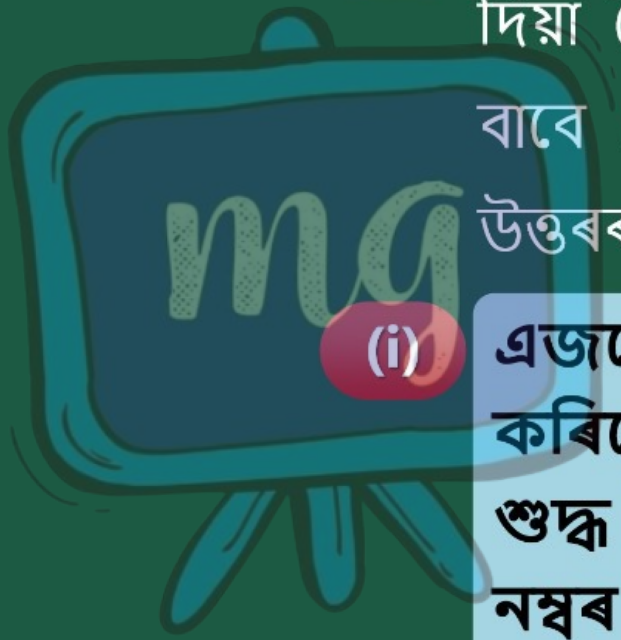

(i) **এজনে সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিলে। কিন্তু তাইৰ 10 টাহে শুদ্ধ হৈছিল। তেওঁৰ পোৱা মুঠ নম্বৰ কিমান?**

5. শ্ৰেণী পৰীক্ষা এটাত 20 টা প্ৰশ্ন দিয়া হৈছে। প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে 5 নম্বৰ আৰু প্ৰতিটো ভুল উত্তৰৰ বাবে (– 2) নম্বৰ দিয়া হৈছে।

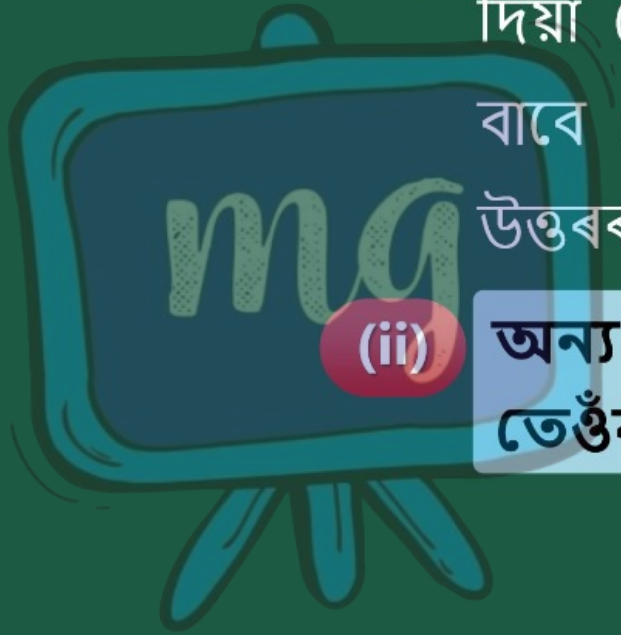

(ii) **অন্য এজনে 5 টা শুদ্ধ কৰিলে। তেওঁৰ নম্বৰ কিমান হ'ব?**

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. i)

সমাধানঃ

মুঠ প্রশ্ন 20 টা

এটা শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পায় = 5

এটা ভুল উত্তৰৰ বাবে পায় = −2

মুঠ প্রশ্ন 20 টা, তাৰে শুদ্ধ কৰিলে 10 টা।

∴ তাৰে ভূল কৰিলে 10 টা।

∴ 10 টা শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰ = 10×5 = 50

আৰু 10 টা ভূল উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰৰ = 10×(−2) = −20

∴ তাই পোৱা মুঠ নম্বৰ = 50−20

= 30

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. ii)

সমাধানঃ

মুঠ প্ৰশ্ন 20 টা

এটা শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পায় = 5

এটা ভুল উত্তৰৰ বাবে পায় = −2

মুঠ প্ৰশ্ন 20 টা, তাৰে শুদ্ধ কৰিলে 5 টা।

∴ তাৰে ভূল কৰিলে 15 টা।

∴ 5 টা শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰ = $5 \times 5 = 25$

আৰু 15 টা ভূল উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰৰ = $15 \times (-2)$

∴ অন্য এজনে পোৱা মুঠ নম্বৰ = $25 - 30 = -30$

$= -5$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

6. এটা পৰীক্ষাত প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে 5 নম্বৰ আৰু প্ৰতিটো অশুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে (– 2) নম্বৰ দিয়া হৈছিল।

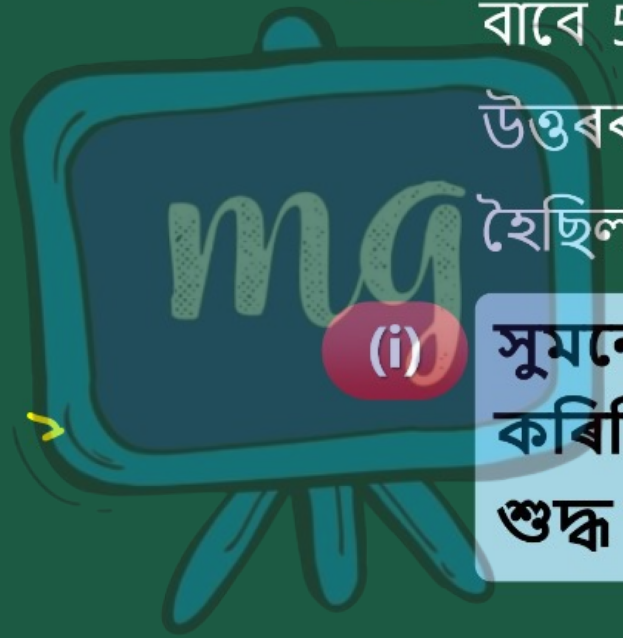

(i) **সুমনে প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিছিল। তাৰে তেওঁৰ 16 টা শুদ্ধ হ'ল আৰু 64 নম্বৰ পালে।**

6. এটা পৰীক্ষাত প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে 5 নম্বৰ আৰু প্ৰতিটো অশুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে (– 2) নম্বৰ দিয়া হৈছিল।

(ii) জয়াই আটাইকেইটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিছিল। তেওঁ 6 টা শুদ্ধ কৰিছিল আৰু (– 6) নম্বৰ পালে। দুয়ো কেইটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ভুল কৰিছিল?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

6. i) প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পায় = 5

প্ৰতিটো ভূল উত্তৰৰ বাবে পায় = -2

সুমনে শুদ্ধ উত্তৰ কৰিলে = 16

16 টা শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰ = 16x5 = 80

কিন্তু সি পালে = 64

∴ ভূল উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰ = 64 − 80 = −16

আৰু ভূল উত্তৰৰ সংখ্যা = $\frac{+16}{+2}$ 8

= 8 টা

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

6. ii) প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পায় = 5

প্ৰতিটো ভূল উত্তৰৰ বাবে পায় = −2

জয়াই শুদ্ধ উত্তৰ কৰিলে = 6

6 টা শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰ = $6 \times 5 = 30$

কিন্তু তাই পালে = −6

∴ ভূল উত্তৰৰ বাবে পোৱা নম্বৰ = $-6-30=-36$

আৰু ভূল উত্তৰৰ সংখ্যা = $\frac{\cancel{-36}\ 18}{\cancel{-2}}$

= 18 টা

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

7. কোনো এটা ৰবৰ কোম্পানীয়ে বিক্ৰী কৰা প্ৰতিবেগ ৰবৰত 15 টকাকৈ লাভ কৰে। প্ৰতিবেগ বেয়া হৈ যোৱা ৰবৰত ৪ টকাকৈ লোকচান কৰে।

(i) **কোম্পানীটোৱে এমাহত 1500 বেগ ভাল ৰবৰ আৰু 500 বেগ বেয়া ৰবৰ বিক্ৰী কৰিলে। ইয়াত লাভ বা লোকচান কিমান হ'ব?**

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সমাধান,

এমাহত ভাল ৰবৰৰ বেগ বিক্ৰী কৰিলে = 1500টা

1500 টা ভাল ৰবৰৰ বেগত লাভ ২'ৰ = 1500 × 15
= 22500টকা

আৰু, এমাহত বেয়া ৰবৰৰ বেগ বিক্ৰী কৰিলে = 500 টা

500 টা বেয়া ৰবৰৰ বেগত লোকচান ২'ল = 500 × 8
= 4000টকা

∴ কোম্পানীটোৰ লাভ ২'ৰ = 22500 − 4000
= 18500টকা

22500
4000
18500

7. কোনো এটা ৰবৰ কোম্পানীয়ে বিক্ৰী কৰা প্ৰতিবেগ ৰবৰত 15 টকাকৈ লাভ কৰে। প্ৰতিবেগ বেয়া হৈ যোৱা ৰবৰত ৪ টকাকৈ লোকচান কৰে।

(ii) **যদি 750 বেগ বেয়া ৰবৰ বিক্ৰী কৰা হয় তেন্তে কোনো লাভ বা লোকচান নহ'বলৈ মুঠ কিমান বেগ ভাল ৰবৰ বিক্ৰী কৰিব লাগিব?**

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সমাধান,

750 টা বেয়া কৰকৰ বেগত লোকচান

২'ৰ = 750 x 8

= 6000 টকা

∴ কোম্পানীটোৰ কোনো লাভ বা লোকচান নহবলৈ,

ভাল কৰকৰ বেগ বিক্রী কৰিব লাগিব।

∴ ভাল কৰকৰ বেগাৰ সংখ্যা = $\frac{6000}{15}$ 400

∴ = 400 টা